

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre — — 240 L | Negyed évre — 60 L
Fél évre — — 120 „ | Egyes szám ára — 6 „
Nyilttér szavanként 6 L.

Alapította: ifj. Szántó Károly.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős: Dr. Bocz Soma
Kiadóhivatal: „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“

Megjelenik minden vasárnap.

Mindennemű pénzküldemények a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“ címére küldendők.
Hirdetések árszabály szerint. — Kéziratok nem adatnak vissza

Gyanus vagyonok.

Egy vidéki ujság állandó rovatot nyitott lapjában, melynek címe nemcsak érdekességénél fogva, hanem állandó aktualitásánál fogva is méltó arra, hogy az országos közvélemény foglalkozzék vele. A cím már maga is olyan megdöbbentő, hogy kétségbe kell esnünk azon, hogy ez állandó heti rovat mindig telt rovat lesz a maga állandó aktualitásaival, friss hireivel. Mert a rovat címe sem több, sem kevesebb: „Sikkasztások az elmúlt héten“. Tehát a társadalmi ethika és a sokat hangoztatott konszolidáció ma olyan emelkedési koefficiens jeleznek, hogy e heti rovatot a legridegebb tárgyilagossággal, minden héten el lehet látni bőven hírlapi anyaggal s még fejtörést sem okoz, hogy vajjon a jövő héten lesz-e pennahegyre való innyenc csemege, mert majdnem minden napra esik egy-egy grandiózus sikkasztási história, ami magával hozza azt a hírlapírói könnyebbiséget is, hogy a meglehetősen hosszú térközre kiszabott rovatban nem is kell nyujtani, higitani, színezní, dagasztani az erjedő anyagot, hanem a legrövidebben, csak taxative kell felsorolni a sorozatos sikkasztások címét és velejét. Többre hely nincs a hosszú kutyanyelven!

Hát ez a tény, — mert ez tény — borzasztó fotográfiája korunk erkölcsi felfogásának és a materializmus rettenetes romboló hatalmának. A társadalmi ethikák csaknem kivétel nélkül a korrupciónól szóló ethikai és jog-

bölcseleli fejtegetésekkel szoktak végződni. Nagyon természetes is, hogy a tudományos rendszerezés ezpl a fejezettel zárja le a társadalmi életet, mert ami ezután következne, az már nem társadalom, nem állam képe, hanem a himpellerek és gazemberek immorális életének volna valamilyen leírása. Minden nagyítás nélkül elmondhatjuk, hogy mi már nagyon közelébe érkeztünk a korrupciónól szóló fejezetéhez a — Románia sociál-ethikájáról jövőben megírandó — társadalmi-ethikának, sőt benne is vagyunk már talán a kellős közepében ennek a legszomorubb, tudományos adathalmazok és tényekből megírandó fejezetnek.

Ott, ahol milliárdokat felelőtlenül, egy rövid éjszaka szétszórhatnak u. n. felelős miniszteriumok és teljesen üresen adhatják át az államkincstár kasszáját — memoriae tradimus — lelépő kormányok az elkövetkezőknek: nem beszélhetünk megindíthatlan morális rendről. Ott, ahol nap-nap után milliós sikkasztások kerülhetnek napfényre: nem ábrándozhatunk arról, hogy a korrupciónól szóló fejezet üresen marad egykoron, mert — sajnos — a Monitorul Oficial és a craiovai bűnös milliók, a nap-nap utáni nagy közpénz elsikkasztások, vesztegetések s az ezekből sarjadó milliós új vagyonok, elég nagy anyagot fognak szolgáltatni a tudományos buvárlatokhoz.

Évek óta kell szemlélnünk, hogy mennyi visszaélést követhetnek el közalkalmazottak a társadalmi ethikai rend és a konszolidáció rovására. A kised

baksis-rendszer már úgy beette magát a lelketlen harácsolók immorális kötelességmulasztása folytán az állami adminisztráció minden rétegébe, hogy ma már nem sok reményünk lehet a korrupción gyökeres kiirtására. Hiszen csak úgy képzelhetünk el valamilyen normális rendet az állam és társadalom életében, ha drákói könyörtelenséggel kiirtanak a baksis-rendszernek még a hajszálygyökereit is. Erre csak akkor kerülhet a sor, ha előbb a főgyökereket irtanak ki. Ezek a vezérgyökerek, honnan minden baj származik: a gyanus vagyonok. A közalkalmazottak 1918. óta gyanusan felgyülemelő vagyonainak eredetét kellene kikutatni. Miniszterek, prefektek, agrárbírók és agronomok, monopoliumi alkalmazottak, vámtisztviselők, állomásfőnökök stb. stb. feleljenek meg, hogy honnan és miből lépesedtek meg máról-holnapra olyan szédületesen?

Ugy látszik, a jelenlegi kormány is sokalja az állami üzemeknél előfordult sikkasztások végtelennek látszó megismétlődését s ezért bizta meg a minisztertanács a belügyminiszteriumot, hogy dolgozzon ki egy törvénydekretum tervezetet arra vonatkozólag, hogy az állami üzemek pénzkezelését 1918-tól kezdődőleg revízió alá veszik. Különleges hatáskörrel felhatalmazott bizottságot szerveznek — állítólag, — amely a rovincsolást az összes állami hivataloknál és üzemeknél megejti. A vidéken a készülő tervezet szerint speciális albizottságok fognak működni és felülvizsgálják minden egyes állami hi-

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Hallali!

Tyif-tyaf-tyaf-tyaf-tyif-tyaf!...

Nincs olyan vérbeli vadász ember, aki kopóinak nyiffantására nem jönne ki a sodrából.

A nyulvadászat kopóval, egyike a legizgalmasabb vadászatoknak vidékünkön. Már az előkészület hozzá izgalommal jár. A Nimródok alig várják szeptember 15-ikét. Ugy véletlenül e terminus előtt is a „vérbelieket“, a „zunftosokat“ valami ihlet szállja meg, ráeszmélnek, mily gyönyörű a természet, s ki-kí sétálgatnak a szabadba, mezei virágokat gyűjteni — csokorba. Nagy kópék ám a nyulnimródok! A menykőt érdekli őket a mezei virág, azt nézik inkább, merre, hol kergetőz-

nek a nyulak. Hihetetlen irigy népség. Csak úgy hozzávetőleg elmesélik egymásnak: „huh barátom, ott és ott annyi és annyi nyulat láttam“ stb. Az bizonyos, hogy egyik vadász sem hisz a másiknak, vagy ha igen, az csak egy vadász embryo lehet.

Szeptember 15-én aztán látjuk és nem is a felvonulást. Ki a piacon, ki hátul, valamely sikátoron, siet ki a mezőkre. Cukorspárgán 1—2 kopó, alig lehet őket megfékezni, úgy örvendenek a kirándulásnak. Mert a kopók kérem egész pontosan tudják, hogy most kezdődik az ő sportjuk, a „nyulászat“.

Az „öreg“ a soh'se égő makrapipával szaporán igyekszik ki a kukoricásba, szaporázza lépteit, nagyokat már úgy sem léphet, (hej! az idő eljárt!) s nyeglén indul vállra vetett dupla flintával a vállán, mellette mérföldet

lépő goixerben az „Eifel-torony“, kaszálja lábával a hatalmas bógeneket.

Emitt a „rőfös“ lábujjhegyén hintázik hirtelen a piacon át, puskáját merőlegesen, pecsenen vállra vetve, de nem úgy, ahogy azt különben hordani szokás, hanem megfordítva, a csővel előre s olyan görcsösen szorongatja, hogy azt gondolná az ember, ez most „ültre“ rögtön Gewehrvorwärtsstossent csinál.

„Sorsi“ ábrázatja szélesebb mint valaha. — Hogyne, állat tokájába huzva vissza, önmagában mosolyog a bajusza alá, s szemei úgy ragyognak, minden szembejövőnek biztatón intenek, hogy „ne félt te engem, ellátom ám a konyhámat“.

A „szentiroli“ négyesfogattal vonul ki pórázon, minden szeglet, minden póznánál meg-

Alapított
1812-ben.

SZÖLLŐSY

üveg-, porcellán-kereskedése és üvegezési vállalata
Orăștie-Szászváros

Ajánlja dús a n felszerelt raktárát üveg-, porcellán-, képkeret-, tükör-, villanylámpa- és diszmuárakban!

vatalnok vagyonát. Minden állami hivatalnoknak igazolnia kell okmányokkal, hogyan jutott a vagyonhoz. A vizsgálatot kiterjesztik a volt tisztviselőkre is, a volt prefektusokra és a politikusokra. Ez a tervbevett generális vizsgálat meglehet, hogy csakugyan jótékonyan fogja éreztetni hatását a közélet minden terén, de csak akkor képzeljük el a legkisebb eredményt is, ha Duca a vizsgálatot nemcsak a szorosan vett közigazgatási hatóságokra fogja kiterjeszteni, hanem az agrár-, katonai- és közmunkügyi hivatalokra is. Ha a törvénydekretum elkészül, a sajtó is fog számos adattal szolgálni. Mi megígérjük, hogy főleg agrár ügyekben szolgálni fogunk „dicső” adatokkal a vizsgáló bizottságnak és ráfogunk mutatni azokra a példátlan harácsolásokra, melyekkel az agrárügyek intézői pár év alatt maguknak milliókat szerezhettek.

Az állam és a társadalom morális rendje érdekében a purifikáló intézkedéseket mi minden erőnkkel és jóakarattal támogatni fogjuk és azon leszünk, hogy Duca tüzzel-vassal és börtönnel, vagyon elkobzással irtsa ki a baksist, a korrupciót vármegyénkben, mert ebben a mustra-megyében tulságos nagyok a harácsoló, gyanús vagyonok!

gf.

A városházáról.

A városi közönség tüzfájáról.

Egész tanulmány tárgya lehetne az a kérdés, miért hogy Szászváros lakossága erdőkoszoruzta hegyek tövében, évek óta gondterhesen tekint a közeledő tél elé, mert nehezen jut s ha jut csak drágán, téli tüzelő anyaghoz? A város területén gyönyörű tölgy- és csererdők, — a város tulajdona — a közeli Sebeshely határán évtizedek óta már fejsze alá érett bükkösök kínálkoznak a városnak bevételi forrásul, a közönségnek épület-, szerszám- és tüzelő anyagul. És évtizedek előtt meg is indult az erdők helyes kihasználásának ügye, de csak rozoga kordén kuporogva, amely egyik kátyuból alig evickél ki, már is a másikba sülyed tengelyig s az-

állásra kényszerülve. Hja, ilyen az, kinek ilyen nemes kutyafamiliája van. Ő még a hintaszéket is oldalára aggatja, s mig mások tizet, ő egyet lépik.

Sorra látjuk kivonulni a többit is. Rudi mindig tip-top. Nándi? Na erről sokat lehetne traccsolni. Az bizonyos, hogy pénztárcáját soha otthon nem felejtí. A többszörös házigazda is csak úgy sibol kifelé, nehogy lekéssen. Richard, ő mindig biztosra megy, neki kisujjában van az egész vadászati tudomány.

Künn a mezőn aztán felállnak egy-egy kukoricás végében, elengedik a már fékezhetetlen kopókat, melyek nagy csörtetve tűnnek el a zizegő rengetegben. Egypár perc következik erre, mely örökkévalóságnak tűnik. A kopók jobbra-balra szaglászának szó nélkül, amíg „felveszik” a nyomot s elkezdnek örülten száguldozni, azt vélné az ember, hogy mágnes huzza a földre az orrukat.

Ez az a néhány perc, amely alatt minden vadásznak akaratlanul is borsózik a háta s feje bőre s úgy érzi, hogy minden hajszála égnek mered, majdnem felemeli a kalapot. Most! Na most! Tyif-tyaf-tyaf-tyaf-tyif-tyaf. — A kopók felugrasztották a hosszufülűt. A nimród minden idegszála a végletekig van

tán csendes rezignációval várja az újabb lökést, amely egy másik gübbenőig segítse.

Nem akarunk ezuttal szemrehányást tenni a már néhai városi tanácsoknak és képviselőtestületeknek, hiszen szídták azok egymást eleget, amíg életben voltak, joggal-e vagy sem, nem kutatjuk, de való dolog, hogy a havasi erdőség nagyobb tömegben való értékesítése, amit kívánatosá tett a város sok hasznos befektetésének égető sürgőssége, teljességgel nem sikerült s az értékesítés ma is majdnem szatócs módon megy, ha mehet. Ha mehet. Távolról vetítsünk reflektort egy pár kátyura, hadd lássa kissé közönségünk, mily nehézségek bénítják meg sokszor az igazán jóhiszemű, valóban célirányos munkát is.

A régi tanácstól örökbe kapott tervek és becslések felhasználásával fogott hozzá az új tanács — vagy hét évvel ezelőtt — a havasi erdők kitermelésének megoldásához s a rózsás jövőből sok szép rózsás arcu millió mosolygott a tanácsra, ez pedig már arra a szoborra gondolt, melyet a hálás utókor fog emelni neki a teménytelen modern intézmény létesítéséért. Csakhogy egy kicsike akadály jött közbe. A régi tüzemterveket előbb át kellett dolgozni, aztán ha ez megtörtént, jóváhagyás végett fel kellett terjeszteni a miniszteriumba s végül várni kellett a jóváhagyást. Nahát, mi egyszerűbb dolog, mint a várás? Hát várt a tanács s várt a város türelemszakadtig. Aztán rájöttek arra, hogy a tervek fel voltak ugyan terjesztve, de nem lehet rájuk akadni sehol. (Elveszték a miniszteriumban Szerkesztő.) Keresés, nyomozás, sok herce-hurca és évek teltek el, az erdő vénült, értéke csökkent, a tanács kisebb vállalkozókkal termelgetett tüzfát s szállított a lakosság szükségletének némi kielégítésére. Ezt kellett tennie, nehogy a városi fa árszabályozó szereplésének elmaradása nagyon megdrágítsa a piacot.

Más.

A múlt év folyamán a városi tanács 4—5 ezer öl első minőségű bükktüzfát termelt ki a havason. Ez a fa ma a termelés helyéről az usztató patak partjára hordva s felraktározva várja a patakba bedobást, leusztatást a sebeshelyi farakó helyig, ahol már szekekre rakható. Igen ám, de egy zsilipet kell az usztató patakon újra megépíteni. Ennek a

felcsigázva, szemel a kokojszás szélire meresztve, majd kiugranak üregeikből. A puskát lövésre készen tartva izgatottan várja, most, na most ugrik ki a nyul a sűrűből. Bum... Vége! Lelohadnak a felcsigázott idegek, ami ezután jön: az mészárszék. Szegény nyuszinak (ott fekszik megtört szemmel) hamar kiszedik a belső részeit, négy lábánál összekötte a hátizákba kerül de úgy, hogy a lábak a zsákból kukkra állnak. Ez a vorschritt, mert hát fontos ám az, hogy mindenki lássa és irigyelje a vadász szerencsáját. Ez jól esik.

De nem mind oly szerencsések. Bum... s még egyszer bumm... Bukfencet hány a nyul és — tovább szalad. De azért biztosan megvolt löve, csak nem lehetett megtalálni. Még oly vadászt nem láttam, vagyis nem hallottam, aki célt tévesztett volna s ha mégis beismeri, hogy elfutott a nyul, akkor vagy igen messze volt, vagy a kopó állott utban, vagy — nem tom — micsoda, de valami baj volt.

Egy jó tanáccsal szolgálhatunk nimród urainknak. Soha el ne felejtsek a „Szászváros és Vidéké“-t magukkal vinni, (de előbb előfizetni reá! Szedő gyerek.) nem lehessen tudni soha, mire jó, esetleg vajaskenyeret is lehet bele csomagolni.

Hja, ilyenek a vadászok!

—ó—

terve elkészült, csak éppen vállalatba kell vala adni a munkát s ezt sürgősen végrehajtani, hogy már a nyár folyamán usztatni lehessen. A vállalatba adást valaki — állítólag — lényegtelen formás ok miatt megfellebbezte s az egész ügyiratcsomó felment a miniszteriumba. Tavasz és nyár elmúlt, itt az ősz, sem írásbeli kérés, sem személyes közbenjárás ki nem eszközölte a döntést a kormánytól. A fa ott romlik a havason, a város sok százezres befektetésének kamatteleher-vesztése, mint lidércnyomás fekszik a tanács lelken, a polgárság pedig szerezzen be fát addig, amíg nem késő s amíg az árak nem emelkednek még magasabbra.

Ez a második eset arra mutat rá, hogy a letűnt korszak törvényes rendelkezéseiből nem ártott volna egyet-mást az új korszakba is áthozni. A feudális korszakból a demokrata korszakba. Amott az volt a rend, hogy a mennyiben a kormány a hozzá jóváhagyás végett felterjesztett ügyben harminc nap alatt nem határozott, a képviselőtestület azt jóváhagyottnak tekinthette és végrehajthatta. Talán a mai népakaraton alapuló demokrata uralom mellett is jól fogna valami efféle maradiság.

A szászvárosi Ipartestülettől

vettük az alábbi sorokat:

„Az Ipartestület választmánya f. hó 1-én tartott ülésén foglalkozott a „Szászváros és Vidéké” 28-ik számában megjelent vezércikkkel, mely egy mészáros százezrek kölcsönéről szól. Elnök Cărpinişan Simion kijelenti, hogy amennyiben az ő személyére vonatkozna a cikk, ezt valótlannak jelenti ki, mert ő semmi néven nevezendő ilyen kölcsönt nem kért és nem is kapott.

A választmány.”

A fenti közleménynek helyet adtunk ugyan, de sietünk is azonnal megjegyezni, hogy mi egy szót sem irtunk arról, hogy Cărpinişan elnök ur volt az a mészáros aki a kisipar támogatására nyújtott hitelt igénybe vette. Tehát minket helyreigazítás kötelezettsége nem is terhel s csupán a jóbékéért adunk helyet a közleménynek. A tényen azonban mit sem változtat az elnök urra vonatkozó közleménye a választmánynak, mert kénytelenek vagyunk most is fenntartani amaz állításunkat, hogy mészáros kapott az olcsó kamatu hiteltől, ennél fogva még egyszer megismételjük akkori elvi kijelentésünket: „ez az ipar szakma más kétértelműbe esik, mint a tulajdonképeni felségélyezendő kisipar.” Hogy pedig a Banca Naţională útján kiutalt másfél millió olcsó kisipari hiteltőke körül volt egy kis titkolódzó misztifikáció, az letagadhatatlan. Ez pedig hiba és ebben bizony valami része mégis csak kell legyen valakinek. Hogy kinek: az már nem a mi szimatunk dolga.

Annak azonban örvendünk, hogy a szándékos titkolódzással diszkrétan kezelt kisipari hiteltőke — immár mobillá válhatik, mert a mi cikkünk pattantotta ki, hogy van és hogy miért van?! Különben még egyszer megnyugtadjuk Cărpinişan elnök urat, hogy a kölcsönről írott akkori soraink nem reá vonatkoztak.

Egyben jelezzük, hogy helyszűke miatt, Benkő Lajos ipartestületi alelnök urnak: „Hogyan mentsük meg a kisipart” c. cikkét csak a jövő számunkban fogjuk közölni.

Szerkesztőség.

— A Birtler-féle kádfürdő minden szombaton egész nap és vasárnap délelőtt nyitva van.

— Minden trafikosnak meg kell tanulni románul október elsejéig legújabb rendelet szerint.

HIREK.

— **A szászvárosi szász egyetemi hallgatók színházi estélye.** A szász egyetemi hallgatók e hó 3-án, a Transsylvania nagytermében, egy minden tekintetben jól sikerült tánccal egybekötött színházi estélyt rendeztek. Szinre került a „Heidelbergi diák élet.” E kedves szindarabot élvezettel hallgattuk végig. A szereplők mindenben megállták a helyüket. Különösen kitűntek a női szereplők közül: Schuster Mici k. a. és Alvinczy Elze k. a., a férfiak közül Schelker Helmut, Mankech Erich, Liphart Ottó, Seiler Jenő és Dörner Richard urak. Előadás után a tánc hajnali órákban ért véget.

— **A szászvárosi anyakönyvi hivatal házassághirdető táblájáról.** Igna Aurel 25 éves gör. kel. vallású cipészsegéd szászvárosi lakos és Balác Borbála 20 éves gör. kel. vallású hajadon szulinai lakos házassulandók.

— **A kosztiesdi dák várak.** A röviden valósággal világhírnévre vergődő kosztiesd-gredistyei dák várak páraltan érdekességére felhívjuk olvasóközönségünk és a turisták figyelmét. Jelenleg megint folytatódnak a nagyszerű ásatások, melyeknek eddigi eredményei a Blidar hegyen kiásott várromok és ásatási leletek, nemcsak tanulságos, de valósággal pompás turisztikai élvezetet nyújtanak. Az ásatásokat vezető Theodorescu M. egyetemi tanár ur megbízása alapján és felkérésére mihez tartás és alkalmazkodás végett, tudatjuk az érdeklődőkkel, hogy amennyiben a látogatás olyankor történik, mikor az ásatási munka szünetel, akkor a felvezető ut mentén lakó Matei George lui Adamhoz szóljanak be. Matei, mint az ásatások őre, megmutatja a romokat s megadja a szükséges felvilágosításokat. A kiásott falak tetején nem szabad mászkálni mert ez a mászkálás egyrészt életveszélyes is, de meg rongálódnak az emlékek. A közönségnek szigorúan tilos a kiásott fargyaktól bármit is elvinni, nem szabad semmit kézbe venni, kaparni és a kiásott üregeket piszkálni, mert az effélékkel törvénybe ütköző dolgot cselekszenek, a romániai műemlékek megóvásáról rendelkező törvény pontjai meg nagyon szigorúak, Közöljük azt is felkérésére az ásatások vezetőségének, hogy a romoknak emlékül való lefényképezését az ásatások vezetősége készséggel megengedi, de csak előzetes kérésre. A romokról fényképeket, leírásokat azonban nem szabad leközlölni. (Nem értjük, hogy a tudományos érdek itt miért olyan exkluzív? Hiszen az igazi tudományos érdek és igazság, nem tokozhatja be magát ilyen antik módon, még az antik világ kérdéseiben és problémákat szolgáló ásatag emléke előtt sem! Szerkesztő.) A távolság a nagyhirű dák várakhoz nem nagy. Egy napos kellemes ut még gyalog is. Egyébként kosztiesdi, ludesdi fuvarosokat minden pénteken és szombaton mindenki találhat Szászvárosban. Még egyszer ajánljuk az érdeklődőknek nagy figyelmébe a csodálatos várromokat, melyek szépségükkel és tudományos jelentőségükkel ma Európának a legfontosabb és legszebb neolyth-kori leletei. Ha más európai országban, vagy más város közelében volnának ezek az érdekességek, már régen villanyos-vasut vezetne oda és a turisták, érdeklődők ezrei járnának csodálatára!

— **Miniszteri rendelet a nőiszabóipar kontárjai ellen.** Az évek óta készülő, de belátható időn belül életbe nem lépő új ipartörvény helyett a mindenkori kormányok miniszteri rendeletekkel igyekeznek megoldani a kézműipar komplikált problémáit. Ezek a

miniszteri rendeletek, amint azt minden iparos igen jól tudja, — rendszeren anyagi terhekkel járnak. Ha pedig akad egy-egy eset amelyiknek ez a sajátsága nincs meg, akkor sem jelentenek az érdekeltek meghallgatása nélkül kiadott intézkedések egész megoldást. Örömmel állapítjuk meg, hogy az iparügyi miniszter legújabb rendelete nem a fentiek szellemében intézkedik. Az iparügyi miniszternek a közelmúltban megjelent 48577—927. sz. körrendelete a női szabóipar gyakorlásáról szól. A rendeletet a miniszter a képesített női szabó iparosok panaszára adta ki, visszavonva ezzel egy korábbi rendeletét, amely a téves értelmezés folytán számos visszaélésre adott alkalmat. Az új rendelet most véget vet a különböző félreértéseknek, mert leszögezi benne a miniszter, hogy a női szabóipar gyakorlása szintén alá van vetve az 1884 évi régi magyar ipartörvény rendelkezéseinek. A rendelet értelmében a női szabóiparba vágó bármely munkát csakis az ipartörvényben előírt képesítés megszerzése, illetve ennek igazolása után lehet vállalni, vagy teljesíteni. Kivételt csupán a háziak, vagyis a család részére teljesítendő munka képez, — minden más eset kihágás. A miniszteri rendeletet országsszerte nagy örömmel fogadják a női szabó iparosok. A nagy munkanélküliségen kívül ugyanis a kontárok óriási szaporasága az, amely ezt a nemrégibe olyan virágzó iparágat mai kritikus helyzetében juttatta. A rendelet szükségtelensége ugyan bizonyos tekintetben fére magyarázatokat eredményezhet, de remélhetőleg a gyakorlat ebben is meghozza a szükséges rendet és végre hozzájuthat az adófizető női szabóiparosság is ekzisztenciájának állami törvényes megvédéséhez.

— **Steinmetz-liszt.** A nagykomlósi hengermalom óriási anyagi áldozatok árán elsőnek Nagyromániában, berendezkedett a híres Steinmetz-féle őrlésre, illetve buzatisztításra, mely abból áll, hogy a buzát komplikált mosóberendezésekkel megmossa, tükörfényesre polirozza, lehámozza és így mindentől megtisztítva speciális őrlési rendszer mellett a leggazdaságosabban és a leghigiénikusabban felőrli. Az ily módon előállított liszt minősége a legprimább, amit képzelni lehet: 10 kgr. liszt = 14 kgr. kenyér. A nagykomlósi hengermalom itteni lerakatába ebből az első szállítmány e héten megérkezett és így a közönség rendelkezésére áll.

— **A járdák seprése.** Kaptuk a polgármesteri hivataltól a következő rendeletet, melyet tudomásvétel végett közlünk. „A gyalogjárók seprése tárgyában a városi tanács felhívja a háztulajdonosokat és különösképpen a város középpontjában lakókat, hogy a házuk előtti gyalogjárókat, naponként reggel 7 óra előtt és mielőtt az üzletek megnyílnának és a lakások szellőztetése megkezdődne, seperjék le, mert a városi utcáseprők az így összesöpört szemetet az utcástről összegyűlt szeméttel együtt fogják elhordani.”

— **Közgazdasági hírek.** Buza: Kinálat megélénkült, de a kereslet tartózkodó s így csak kisebb üzletek jöhetnek létre. Ára 750 leu mm.-ként — Tengeri: Bőven van a piacon s amellet nagyon sok helyen az állam is kedvezményes áron osztott ki tengerit, úgy, hogy a kereslet megcsappant. Ára 130 leu vékánként. — Burgonya: 50—60 leu litervékánként. — Fa: Bőven kerül piacra, ára elsőrendű fa öle 900 leu. — Az állatvásárra a felhajtás gyenge volt, mivel ugyanezen a napon tartatott meg Algyógyon az országos vásár. Kereslet lanyha, csak sertések keltek el. A sertés élő súlya 32—38 leu.

— **Öngyilkosság.** Florea Miklós 30 éves kőműves, szászvárosi lakos, e hónap 7-én reggel halántékon lőtte magát s meghalt. Öngyilkosságának okát a nyomozat eddig nem állapította meg.

— **Ki a meserias?** Az új bélyegtörvény az iparigazolványok váltását tudvalevőleg általában 500 leus, a „meserias“-okét pedig kedvezményesen 20 leues taxához köti. A marosvásárhelyi iparkamara a „meserias“ fogalmának megismerése céljából felvilágosítást a pénzügyminiszteriumhoz fordult, honnan most azt a választ kapta, hogy „meserias“-ok azok, akik egymagukban saját munkaerejükkel dolgoznak, megkülönböztetésül azokkal szemben, akik másokkal is rendezkednek, akiknek munkájából az illető iparos hasznot huz. (1154—927. sz.)

— **Halálos baleset a kudzsiri municiógyári építkezésnél.** Dizmatsek Márton kudzsiri kőműves az épülőben levő municiógyárnál dolgozott, magos állványokon, a vasbeton falakon. Egy téglában megbotlott s elvesztve egyensúlyát 16 méter magasról olyan szerencsétlenül zuhant alá, hogy belső sérüléseiben még az nap kiszenvedett.

— **Szeptemberben megnyílik a dévai leánygimnázium ötödik osztálya.** A dévai állami leánygimnázium igazgatósága ezenel a tisztelt szülők tudomására hozza a közoktatásügyi miniszter határozatát, mely szerint engedélyezi a liceum V. osztályának folyó évi szeptembertől való felállítását. A beiratások szeptember 1—8-ig és 20—25-ig tartanak.

— **Elriasztott rablók.** Nagyrápolton a napokban egy több tagu, ismeretlen rablóársaság, betört éjjel a falu közepén levő korcsmába. Khon korcsmáros a feleségével a korcsma megett szobában aludt. A rablók minthogy a korcsmában pénzt nem találtak, döngetni kezdték a bezárt ajtót és a korcsmárostól követelték, hogy azonnal ajtót nyisson és 30.000 leut adjon a rablóknak, mert különben életével lakol. A megijesztett korcsmáros már az ajtót akarta kinyitni, mikor a felesége erőlyesen megakadályozta a könnyelmű lépést s felszakítva az ablakot, segítségért kezdett kiabálni. A kiabálásra csakugyan előkerültek a felébresztett szomszédok, mire az ajtó feszítéssel vesződő rablók futásnak eredtek. A csendőrség bevezette a széleskörű nyomozást a rablók kézrekerítésére.

— **A száj és körömfájás terjedése.** Megyénkben is kezd elterjedni ez a veszedelmes állapotbetegség. Vinerea községben nagymértékben lépett fel. A szükséges óvintézkedések megtörténtek. A községet lezárták, mindenféle hasított körmű állatnak a kihozatala és átvitele, továbbá takarmány kihozatala tilos. Ezen intézkedések szigorú betartása szükséges mivel a járvány veszélyezteti a környéket és városunkat s könnyen az állatvásárok bezárását vonná maga után.

— **Autókarambol.** Szeptember elsején d. u. 6 óra körül Déva határában, a sósfürdő közelében lévő kanyarodónál, nagy autószerencsétlenség történt. A dobrai autobus Dobrafelé igyekezett, míg Valentino boicai kereskedő új Opel teherautójával Déva felé jött. A kanyarodónál mindketten a rövidebb kanyart akarták venni, amiért a két gép irtózatos erővel összeütközött. A autobus első két kereke azonnal összehajlott, az autobus baloldala egészen összetört s a nagy sebességtől és erőtől kényszerítve, megfordult. A teherautó pedig nekiszaladt az országut árának. Az autobus utasai közül hatan sérülést szenvedtek, hárman közülük elég súlyosan. A vizsgálat megindult, hogy melyik autó vezetőjének a hibájából történt a szerencsétlenség.

— Mindenki vegye át hadikölcsönkötvényeit. Mindazok, akik hadikötvényeiket mind ez ideig nem vették át, folyó hó 15-ig a hivatalos órákon belül vegyék fel az adóhivatalnál, mert ellenkező esetben azok kiadását csakis a pénzügyminiszter utján kérvényezhetik.

— A gyermekbénulási járvány Hunyad megyében is felütötte a fejét. Az első megbetegedés halállal végződött. Dr. Robu Miklós vármegyei főorvos nyilatkozata a betegségről. A napilapokból olvasóink bizonyára értesültek már, hogy néhány hete Bukarestben egy rettentő gyermekbetegség, a gyermekbénulás járványa ütötte fel a fejét. Az illetékes közegek mindent elkövettek, hogy a járványt elfojtsák, azonban sikertelenül, mivel ma már nemcsak Bukarestben fordulnak elő megbetegedések, hanem szinte az egész országban. Így elérkezett már Kolozsvárra és Aradra is s a múlt héten vármegyénkben is megbetegedés történt. Augusztus 22-én történt Hunyadvármegyében az első megbetegedés. Gagy László 7 éves gyermek dőlt ágynak, aki augusztus 29-én meg is halt e rettenetes betegségben. Vármegyénkben a második megbetegedés Leauc községben (szintén kőrösbányai járásban) történt, egy 7 hónapos gyermeknél, azonban ennek a diagnózis még nem biztos. Ujabb megbetegedések, tudunkkal még nem fordultak elő, a hatóságok a megyei egészségügyi hivatal vezetésével mindent elkövetnek a járvány továbbterjedésének megakadályozása végett. Felkerestük dr. Robu Miklós megyei főorvost, aki a betegségről a következőket mondotta: — A paralizis infantila, gyermekbénulás, nem új betegség, mint ahogy azt néhány lap feltüntette. Régebben is előfordult. Tudományos neve: poliomielitiss anterior acuta. Bacillusok okozzák a bajt. A gerincvelő első nyulványaiba fészkel be magát a bacillus s ezért bénul meg az izomzat. Az infeció légzés által történik, miért is a gyermekek minél többször gargarizáljanak. Ügyelni kell a tisztaságra és tartózkodni kell a nyilvános helyiségektől. Ha valaki megbetegszik, azonnal szigorúan el kell különíteni. S azok a felnőttek, akik már érintkeztek ilyen beteggel, ne menjenek más gyermekhez, mert a bacillus a ruha útján is elszóródik. Fontos tehát a tisztaság s az otthonmaradás. Vármegyénkben csak két eset fordult elő s nagy a reményünk, hogy nem is fog tovább terjedni ez a rettenetes járvány.

Cenzurat: de Liviu Herlea, Polițai.

A hátszegi Szt. Ferencrendi nővérek leányinternátusa újra megnyitott elemi iskolások részére. 19 2—3

Uj bodega!

A n. é. közönség b. tudomására hozom, hogy a Fötér sarkán levő **cukrászdamat** egy modern

BODEGÁVAL

nagyobbítottam meg. Szives pártfogást kérve vagyok kiváló tisztelettel:

özv. Mirovitz Jgnácné,

a „Bulevard“ kávéház tulajdonosa.

23 1—

Meghívó.

A „Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság“ XXV. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

1927. évi szeptember hó 25-én délelőtt 11 órakor tartja a „Szászvárosi Takarékpénztár Rt.“ helyiségében, melyre a t. részvényesek ezennel tisztelettel meghívotnak.

Ha a nevezett napon a részvényesek kellő számban és kellő részvény képviselőiben nem gyűlnek össze, akkor az alapszabályok 14. §-a értelmében a közgyűlés 1927. október hó 2-án délelőtt 11 órakor a már megnevezett helyen tartatik meg, mely gyűlés a megjelent tagok és képviselt részvényesek számára való tekintet nélkül fog határozni a közölt tárgysorozatban felemlített ügyek felett.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó és a határozatképesség megállapítása.
2. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag választása.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1926—27. év üzleti eredményéről, a nyereség- és veszteség-számla, valamint a mérleg jóváhagyása és a felmentvény megadása.
4. A tisztanyereség hováfordítása iránti határozathozatal.
5. Egy igazgatósági, esetleg egy felügyelő-bizottsági tag választása.
6. Netaláni indítványok.

Szászváros, 1927. évi szeptember hó 10-én.

Az igazgatóság.

*

Megjegyzés. Az 1926—27. évi nyereség- és veszteség-számla, valamint a mérleg, továbbá az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentései a közgyűlés előtt 8 napon át a hivatalos órák alatt a részvénytársaság könyv- és papirkereskedésében megtekinthetők.

Áz alapszabályok 11. §-a szerint szavazási jogával csak azon részvényes élhet, aki részvényeit le nem járt szelvényeivel együtt a „Szászvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság“-nál a közgyűlést megelőző nap déli 12 órájáig elismervény ellenében — mely igazoló jegyül szolgál — letette.

F. Ábrahám - Orăștie

Ajánlja a n. é. közönség szives figyelmébe kitűnő minőségű **kenyér- és téstalisztjeit** a legjutányosabb napi áron.

Raktáron tart mindennemű terményt,
15 korpát, stb. 2—4

„ERZSÉBET“-MOZI

A KONVIKTUSBAN.

Alapítva 1911-ben. —†— Ig. váll. Neuvirth György.

Ma vasárnap, f. év szept. hó 11-én délután 4³⁰ és este 8³⁰ órakor:

Monte Carló

vagy: **Ámor és Arany.**

Szerelmi dráma a Riviérán. Főszereplők
Betty Balfour,
Louise Albert, C. Blackwell.

Ezenkívül

Kőszivű Démon

(L'Inhumaine)

Jaque Catelaine, a legszebb művész szenzációs filmdrámája.

Eladó ház. Szászvároson a Piața Ardeleana (rég. Iskolatér) 8. számú ház eladó. Értekezhetni Bocz Soma takarékpénztári igazgató urnál. 16 2—2

AEROXON

a legjobb légyfogó,

nagyban és kicsinyben kapható a „Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.“ könyv- és papirkereskedésében.

Értesítés!

A t. hölgyközönség szives tudomására hozom, hogy

női divatkalap-üzletemet

a Zobel-féle házból a „Hangya“ szövetkezet volt üzlethelyiségébe, Piața A. Vlaicu 11. sz. alá helyeztem át. A n. é. hölgyközönség szives pártfogását továbbra is kérve, vagyok tisztelettel:

KONCZ LOTTI.

22 1—2

Nincs a megyében napilap,

s így a megyei vonatkozású eseményeket, személyi és egyéb híreket, rendeleteket s üzleti vonatkozású hirdetéseket

csakis a megyében megjelenő ujságokból olvashatja.

Rendelje meg a 15 év óta fennálló s a megye minden részébe járó

„Szászváros és Vidéké“-t

Előfizetési ára: Egész évre 240, félévre 120, negyed évre 60 leu. Hirdetési olcsók!